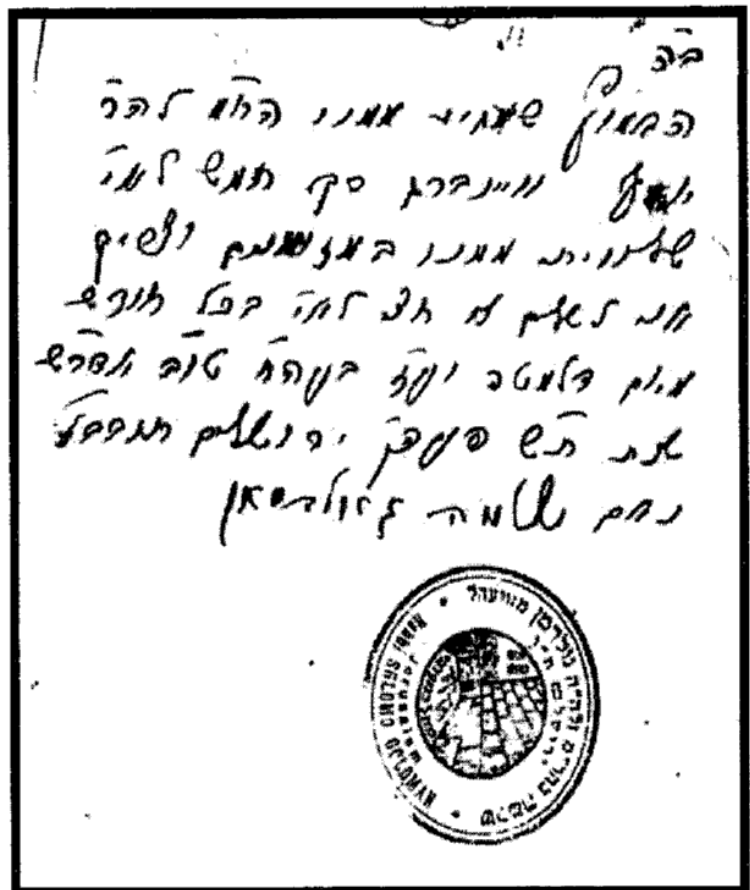

אח"כ 1234567

והוא הציע שיורידו את החלונות מחדרה ומפאת הקור תאלץ לעזוב. וכך
אכן היה שלאחר מכן עזבה את הדירה.

היה מעשה שר' שלמה זצ"ל נפל למשכב בערב יום הכיפורים,
ונזקק באופן דחוף לניתוח, המחיר שנדרש לשלם עבור הניתוח היה שלוש
לא"י, ומאין לו לרבי שלמה פרוטה לפורטה שעדיין לא חולקה לצדקה. לכן
פנה לר' יוסל שתיכף נכנס לעובי הקורה, ופנה לבית החולים ותיאר בפני

המנתח המומחה ד"ר גרי,
ובפני מנהל בית החולים
ד"ר וואלך, את צדקותו
הגדולה של ר' שלמה זצ"ל,
וכן את גודל עניותו, והציע
להם, כי הרופא המנתח
יוותר משכרו לירה אחת,
וכן בית החולים יוותר על
לירה אחת, והלירה
השלישית הוא כמובן מקבל
על עצמו לשלם. ואכן הוא

הצליח לשכנעם, והניתוח בוצע בהצלחה. היה זה ניתוח מסובך ור' שלמה
נזקק לשמירה ופיקוח יום יומי על ידי הד"ר גרי. והנה בערב חג הסוכות
כשהרופא בקרו ובדקו, שאל אותו רבי שלמה: האם אוכל בערב לרדת
ולאכול כזית בסוכה. הרופא כמובן התנגד והסביר לו את מצבו הקשה

ושעדיין הוא מסובך. אמנם רבי שלמה ביקש מהרופא שייתן לו לרדת לסוכה, ובתמורה על כך הוא ישלם לו סך המש לירות. בשומעו זאת נתמלא הד"ר כעס ופנה אל ד"ר וואלך וטען בפניו, ביקשוני לוותר משכר טרחתי לירה אחת בטענה כי הרבי הצדיק הוא איש עני. והנה נתברר ששיקרתם אותי, הרי הוא מוכן לשלם סכום עצום שכזה עבור דבר של מה בכך... גם ד"ר וואלך התמלא כעס והתקשר מיד אל ר' יוסל בטענה למה רימיתני, הרי הוא מוכן לשלם סכום עצום כזה עבור מצוות סוכה. אמר לו ר' יוסל: כל מה שסיפרתי לך על קדושתו וגדלותו של רבי שלמה, עדיין לא אמרתי לך כלום, ואף במעשה של היום תראה את גדלותו, שעל אף שאין בידו פרוטה, הוא מוכן להתחייב על סכום גדול כזה, ואף שאחרי כן הוא יהיה צריך לבקש ולקבץ סכום גדול כזה, וכל זה רק כדי לקיים מצוות סוכה. ד"ר וואלך שהיה ירא שמים השתכנע מיד ושב לשכנע את הד"ר גרי, כי אין כאן כל מעשה תרמית, וטוב עשו שהסכימו לוותר על הלירה...

סוחר אחד מתל אביב סיפר לר' מיכל אהרן את שהיה לו עם רבי שלומק'ה מזוהיל. עם כניסת האנגלים לארץ ישראל החליפו את הלירה של זהב בשטר נייר, ובתחילה היה להם אותו ערך, אבל לאחר זמן ירד הערך של שמרות הנייר כלפי מטבעות הזהב. סוחר זה קנה מטבעות זהב במחיר גבוה, ואחר כך שוב ירד ערך מטבעות הזהב כלפי שמרות הנייר והוא הפסיד על ידי כך את כל כספו, וכן כסף שלוה מאחרים על מנת להשקיע במטבעות. הוא פנה לרבי שלמה בבקשתו. שאל אותו: האם

תוכל להשיג עוד כסף ללוות. ענהו הסוחר: שמכיוון שעדיין אין יודעים את ^{אוצר החכמה} מצבו יכול הוא עוד להשיג כספים. אמר לו: אם כן תלוה עוד כסף ותקנה עוד מטבעות של זהב, ואל תמכרם עד שאני אומר לך. עבר זמן מה ושוב עלה ערכן של המטבעות, אז אמר לו למכור והרויח שוב את הוננו. כל זה סיפר הסוחר מתל אביב. והנה באותה תקופה אמר סוחר אחר בירושלים לרבי יוסף וינברג: אתה אומר לי שיהודי זה שיושב על הספסל ליד חנותי ^{אחיה 1234567} בכל יום ומחכה לאוטובוס הנוסע לעיר העתיקה, הוא צדיק וחייבים לתת לו כסף ולעזור לו? אין זה נכון! בזמן האחרון בכל יום כשהוא מחכה לאוטובוס הוא מגיע לחנותי ומבקש שאומר לו בדיוק מה מחיר מטבעות הזהב היום, ובהתעניינות כזאת שמוכרח שיש לו הרבה מטבעות זהב, כי הוא שואל אותי בכל יום ממש מהו המחיר היום... בסיפורו של הסוחר מתל אביב מובנים הדברים.

כשרבי שלמה רצה להחליף את מקום תפילתו, הוא פנה אל ר' יוסל בשאלה באם הוא יכול לבוא להתפלל באופן קבוע בבית הכנסת שלו בבית ישראל. ושני תנאים יש לו, האחד שהוא רוצה להתפלל בכותל המזרח, אמנם אינו רוצה ליקח את המקום ממישהו אחר, והשני שיהיה זה מקום קרוב להעמוד. כמובן שבשמחה הוא נעתר לבקשתו וגם לתנאיו. ואכן במשך זמן רב הוא התפלל בקביעות מידי ליל שבת קודש בבית מדרשנו. בש"ק בבוקר היה מגיע מהכותל המערבי לקריאת התורה, ולפעמים אף חיכו פרק זמן עד שהגיע.

וכן היה עם בואו של החזון איש לארץ ישראל, רוב הציבור עדיין לא ידעו עליו ועל גדלותו, ואילו ר' יוסל היה נוסע אליו כמעט מידי שבוע בשבוע, ובכל עת שנתקל בבעיה כל שהיא היה יורד לבני ברק ושומח לפניו את בעייתו, ומקבל דבריו וממלאם ללא ערעור.

כאשר בנו ר' נח רצה לנסוע לארצות הברית, ושלטונות הצבא מנעו זאת ממנו, נסע ר' יוסל אליו ביחד עם בנו ושטח לפניו שאלתו. שאל אותו החזון אי"ש, מה אתה מציע. ענה לו ר' יוסל שאפשר לפנות לבית המשפט ולתבוע מהם שינמקו מדוע אין הם מאפשרים לו לצאת. אמר החזון אי"ש: מה עוד. אמר לו ר' יוסל: שוחד. שאל החזון אי"ש שוב: ומה עוד. ענה לו: להפעיל פרוטקציה בכל מיני קשרים שאפשר ליצור.

אמר לו החזון אי"ש: ר' יוסל, בזמן הממשלה האנגלית הנך צודק, ובודאי שבית המשפט היה מכריח אותם לתת לך היתר יציאה מן הארץ. אך כהיום שבית המשפט הוא משלהם, הרי הם לא יסכימו להוציא פסק דין כזה. והדרך השנית לתת שוחד, זה טוב רק אם כשתשלם תקבל מיד היתר, אבל לשלם רק בכדי לנסות ורק בכדי להבטיח, אי אפשר לסמוך עליהם, שהם יכולים לקחת ולא לעשות מאומה. והדרך השלישית של הפרוטקציה זה טוב. אז פנה החזון איש לבנו ר' נח ואמר לו: לך לרבי נחום וועליל ברזובסקי שהוא מחסידי סלאנים, ותאמר לו שילך עמך למפקד לשכת הגיוס ואחראי כח אדם באותה העת ששמו היה מר שמואלי, ושיבקש ממנו לסדר לכם את זה.

ואכן כך עשה. ר' נח פנה לרבי נחום זאב וסיפר לו מה שאמר החזון אי"ש, אולם ר' נחום זאב היה עסוק בעבודתו ולכן אמר לו לפנות אל מר שמואלי ויאמר לו בשמו שהוא מבקש ממנו שיעזור לו. אבל כמובן שלא הסכימו להכניסו אל מר שמואלי. אז פנה אל ר' נחום זאב בשנית, ואמר לו: הלא אין לכם ברירה כי החזון אי"ש אמר שתבואו עימי. אז סגר רבי נחום זאב את חנותו והלך עימו ל'קריה' בתל אביב שם ישב אותו מר שמואלי. גם כשהם הגיעו לא רצו להכניסם אליו, אבל רבי נחום זאב אמר לפקידה שתאמר למר שמואלי שוולעווול ברזובסקי כאן. מיד יצא אליהם ודמעות בעיניו. ואמר לרבי נחום זאב, אתם הייתם צריכים לבוא אלי?, לא האמנתי שתבואו אלי. לשם מה באתם?, ומיד הכניסם לחדרו וסידר לו את האישור המבוקש.

[הח"י 1234567]

לאחר זמן אמר מר שמואלי לר' נח: תאמין לי שאני נמצא היום במצב של מי ייתן לי תלמיד חכם ואנשכנו כחמור ר"ל, רק כשהוא בא לבקש ממני לא יכולתי לסרב לו. מפני שאותו מר שמואלי למד בצעירותו בבראנוביץ בישיבת סלאנים, והוא היה תלמיד פשוט ואף אחד לא הסתכל עליו ולא שם אליו לב, רק ר' נחום זאב היה מפעם לפעם מתעניין לשלומו ולהתקדמותו בלימודים באהבה ובחיבה, ולכן לא יכל לסרב לו. ופלא הוא מהיכן ידע החזון איש כל זה ...

דרך אגב מעניין לספר על טובה נוספת שפעל החזון אי"ש על ידי המעשה הזה. על הקיר בלשכה היו תלויים שני תמונות, האחת של הרבי

מבראנוביץ זיע"א, והשניה להבדיל של אחד ממנהיגי הציונות. כשמר שמואלי הבחין שר' נח מביט בתמונות נענה אליו ואמר: שני מלמדים היו לי, הוא והוא, אולם הרבי היה יותר גדול... כשיצא ללכת אמר לו מר שמואלי: עשיתי לך טובה, עליך לשלם לי על כך. היות שהיארצייט של הרבי הוא עוד מעט, עליך להודיע לי היכן מתקיים סעודת היארצייט, ובאיזו שעה כי ברצוני להשתתף שם, אולם אל תספר לאיש מי אני. ואכן כך עשה. והנה הרה"ח משה דוד טננבוים ע"ה יו"ר וועד הישיבות שהשתתף גם הוא בסעודה, הבחין שר' נח מביא עימו יהודי נוסף, מיד פנה אליו ושאל אותו: האם זה הוא לא מר שמואלי האחראי על הגיוס. ענה לו ר' נח שאכן כן, אבל הוא אינו חפץ שידעו מכך. אולם רבי משה ע"ה ניגש אליו ודיבר עימו, והיה זה תחילתו של קשר רב שנים שהניב תוצאות רבות לטובת בני הישיבות, והכל מכוון של החזון אי"ש זיע"א.

החזון אי"ש העריכו וכיבדו מאד, ותמיד כשהיה מגיע אליו להתייעץ עימו, היה קודם חפץ לשמוע את עצותיו ודעתו. ואף התבטא פעם בפני ר' יצחק מינצר, שהוא – ר' יוסל יותר פיקח ממני. ופעם אחרת התבטא בפני בנו ר' נח: "אתם (הכוונה על בני המשפחה) אינכם מכירים את אביכם, הרי בכל פעם שהוא בא אלי אני משתעשע עימו".

ידוע שהחזון איש לא קיבל כסף מכל אחד, ואילו מר' יוסל הוא קיבל. היה זה לפני חבר מצווה של בנו ר' זעליג והוא הלך עימו אל החזון איש לקבל את ברכתו, והגיש לו חמישים לירות, אמנם הוא סירב לקבל. אמר לו ר' יוסל, את זה הוא נותן והראה על בנו, אז הסכים לקבל.

גם להאדמו"ר מגור בעל האמרי אמת כשהגיע ארצה בערוב ימיו, היה ביתו של הסבא כתובת לכל בעיה ולכל בקשה. הוא היה מאד מקורב אצלו ונכנס אליו כבן בית. הוא נתוודע אליו עוד בתקופת ביקוריו הקודמים בארץ ישראל, ונתן בו את אמונו. גם כשנסע ר' יוסל לחו"ל ביקר כאמור בגור אצל האדמו"ר מגור והתרשם מאד מביקורו שם. זכורני שסיפר שכשעמד בתור עם כולם להיכנס לקודש פנימה, ראה איך שאברך אחד שהגיע תורו להיכנס, כשנגע בידית הדלת רעדו ידיו מרוב פחד, ונרתע וחזר לאחוריו ונעמד שוב בתחילת התור הארוך, הוא סיפר זאת בהתפעלות על הפחד של חסיד זה מרבו.

עוד בשנת תרצ"ב

כשביקר הרבי מגור בארץ ישראל הוא מסר לר' יוסל יפוי כח והרשאה כללי, שהוא ממנה אותו להיות בא כוחו הכללי בכל נכסיו, להשכיר בשמו וכן לפנות בשמו לבית משפט בתור תובע או נתבע וכו' ולעשות בנכסיו ככל העולה על דעתו. וכך רואים במכתב מנובמבר 41 בו פונים בדרישה לתשלום: לכבוד הגאון

MUNICIPAL CORPORATION OF JERUSALEM
 No. 10067 E
 Block No. 49 Parcel No. 20 Book No. 7 Folio No. 184
 Received from...
 The sum of...
 Municipal Property...
 Situated at...
 For the year...
 Jerusalem, the...
 Signature of Mayor...
 Signature of Collector...

הגדול רבי אברהם מרדכי אלתר המכונה הרבי מגור, כאן. וזה מעו"ד

העירייה בדבר תשלום חוב למיסים. והמכתב עבור ר' יוסל. בקבלה מעיריית ירושלים על חמש לא"י עבור מיסים, הם כותבים: "נתקבל מה' הרבי מגור ר' אברהם מרדכי אלטר ע"י המוכתר יוסף וינברג". גם הוראה בנוגע להוצאת פסק דין לפועל העבירו לטיפולו של ר' יוסל.

מכל זה אנו רואים את האימון הרב שנתן האמרי אמת בר' יוסל. על מידת הערכתו אליו ניתן ללמוד ממעשה שהיה. פעם אביו ר' יצחק מתתיהו זצ"ל כתב אליו שיפנה לרבי מגור בענין מסחרי מסויים של מניות וכדו' לשאול האם כדאי לו להיכנס לזה. וכשהציע ר' יוסל את השאלה לרבי, שאלו הרבי ומה דעתך אתה בעניין זה? אתה צריך בשאלה כזו לבוא אלי? הרי אתה מתמצא ויודע טוב בעניינים אלו. השיבו, הרי אבי ציווה לשאול את הרבי ולענות לו, ולא ביקש לדעת את דעתי. ענה לו הרבי, מה שדעתך על עניין זה יכול אתה לכתוב בשמי.

הר"ר יעקב שלסר שהיה משמש בקודש אצל הרבי מגור זצ"ל סיפר שפעם נכנס ר' יוסל אצל הרבי מגור להזכיר לפניו איזה עניין מענייניו, והנה לאחר שרבי יוסל יצא מהחדר, הרבי פנה אליו: יוסל איז נאך דא? מיד יצא החוצה ומיהר לקרוא לו בחזרה אל הרבי. כשנכנס אמר לו הרבי, אתה רוצה להצליח במה שבקשת לי, תן לי סך חמישים לירות. היה זה סכום עצום בימים ההם, הוא ניסה לעמוד על המקח... אולם הרבי לא הסכים לוותר. מיד הכנים את ידו לכיסו והגיש לו את הסכום שביקש. רבי יעקב סיים שהוא התפעל מאד באותו זמן משני דברים, האחד שהרי

הרבי מגור לא נהג לקבל מאף אחד כספים, ואילו כאן לא רק שקיבל אלא דרש, וכן שיהודי יהיה בכוחו להכניס ידו לכיסו לתת סכום כסף כה גדול.

בחצרות רבותינו הקדושים מסלאנים נהוג שבערב יום הכיפורים ביקשו מהם "לעקח" (עוגה). ולכן בערב יום הכיפורים כשהלך ר' יוסל לרבי מגור רבי אברהם מרדכי זצ"ל להתברך מפיו, ביקש ממנו גם לעקח. ענה לו הרבי: אצלנו אין נוהגים לחלק. אבל ר' יוסל בשלו, אצלנו נוהגים לבקש, כך פעמיים, אז ציווה הרבי להכניס עוגה, ונתן בידו של ר' יוסל. ומאז מידי שנה היה נתן לו.

אוצר החכמה

לאחר הסתלקות הרבי האמרי אמת מגור, המשיך ר' יוסל לבקר אצל בנו ממלא מקומו הבית ישראל זצ"ל ואף אצלו זכה להתקרבות מיוחדת, והאהבה והידידות ביניהם אין לתאר. הבית ישראל אף היה שולח לפעמים אנשים שבאו אליו בשאלות לעצה, לפנות לר' יוסל לשמוע חוות דעתו ולקבל עצתו ודבריו בענינים שונים.

גם לבית ישראל הוא היה מוסר הרבה כספים לצרכי צדקה שונים. וכן לישיבת שפת אמת היה תורם סכומים חשובים. בעת שהקימו את קרן הבניין בשנת תש"י היה הוא מהראשונים שעמד לצידם ותרם להם סכום חשוב, ובמכתב תודה הם מודים לו עבור זה.

בכל ערב יום הכיפורים היה לוקח את נכדיו להבית ישראל כדי לקבל את ברכתו. כשנכנסו אליו כבר עמדה על השולחן צלחת מלאה עוגות והוא נתן לנו לפי בקשתנו, כנראה היה זה על סמך המסופר לעיל

מהמעשה עם הלעקה אצל אביו בעל האמרי אמת. אז הוא היה מגיש לו פדיון שטר של חמישים לירות, והוא היה מראה לו בידו שיכנים את השטר לקופת ישיבת שפת אמת שעמדה שם. פעם אחת בערב יו"כ בימי הצנע, ניגש הרבי לארון והוציא משם חבילת שוקולד שוויצרי ונתן זאת לאחי הצעיר ר' נח והוסיף לו בבדיחותא, סבך הוא קמצן, הוא לא נותן לך קח וחלק גם לאחיד... גם לפני הבר מצווה שלי לקח אותי הסבא אליו לקבל את ברכתו, זכורני כשנכנסנו לחדרו הוא ישב ליד גמרא פתוחה, ואז גם שוחח עימו.

לאחר פטירת הסבא המשכנו ללכת אליו עם אבא ז"ל, והוא המשיך לתת לנו לעקה. לאחר כמה שנים כשביקשו אבא לעקה, הוא ענה: מה פתאום לעקה? ענהו אבא: גם אבא ז"ל היה מבקש. ענהו הרבי, אבא היה עושה עוד הרבה דברים טובים... ומאז אבא כבר לא ביקש, ורק באנו לקבל ברכה.

פיפר לי שהבית ישראל שאל אותו פעם בהגיעו אליו, למה לאחרונה אין הוא מגיע ביותר תכיפות כפי שעשה בעבר, האם אין לך בזמן האחרון שאלות לשאול? ענה לו ר' יוסל: כשמתעוררת אצלי שאלה אני בא אל הרבי לשאול, אבל מכיוון שיש זמנים קבועים לקבלת קהל אין מכניסים אותי, ועד שמגיע הזמן הקבוע להיכנס, אני חייב לפתור את השאלה בעצמי כי אין לי זמן לדחות זאת. ענהו הרבי בחיבות: יכול אתה להיכנס אלי מתי שתמצא.

ואכן כעבור זמן נתעוררה אצלו שאלה לשאול, וניגש לבית הרבי באמצע היום ודפק בדלת כפי שציווה לו. הבחור שעמד ליד הדלת ענה לו, שאי אפשר להיכנס כעת. אמר לו ר' יוסל לא שאלתי אותך אם אפשר או לא, תאמר לרבי שאני רוצה להיכנס! והבחור בשלו הוא מסרב. היה זה עוד בעת שהרבי גר ברחוב דוד ילין והדירה היתה בקומה אחת, והרבי ששמע שמתנהל ויכוח ניגש בעצמו לדלת וקיבל אותו בברכה והזמינו להיכנס אליו.

בסוף ימיו כששכב הסבא בבית החולים שערי צדק, בא הבית ישראל לבקרו, בתוך הדברים ביקש ממנו הסבא סליחה על אשר פגע בכבודו. היה זה כשאגודת ישראל התמה הסכם בקואליציה עם ראש עיר חילוני, וזה חרה ^{לאוצר החכמה} לסבא מאד, ולכן פרסם מכתב גלוי בעיתון הקול, שמתחרט הוא על שציית לגדולי התורה ובחר בבחירות לעירית ירושלים, ובקולו הוא נתן בידם כוח לעשות מעשה מחפיר זה. היה נראה לו שהוא פגע בכבודו של הרבי מגור, ולכן ביקש ממנו שימחול לו. הרבי ענהו שאין לו עליו בזה כל קפידה וכל טינה ובל יחשוש. בצאתו מן החדר ליווהו בנו ר' מיכל אהרן שנכח שם בשעת מעשה, והרבי אמר לו: יוסל דארף האבין א גרויסע ישועה אויב הער קלערט אוף אזעלכע זאכען...

אחרי כן ביקרו אדמו"ר זצוק"ל ואף בפניו התבטא שהוא חושש מהקפדת הבית ישראל, והמשיך שלמרות שהיה כאן אצלי ואף אמר לי שאין לו כל קפידה וטינה עלי, אבל אין אני מאמין לו בזה. אמר לו דודו

האדמו"ר זצוק"ל: ממה נפשך אין אתה צריך לחשוש, באם הוא איש גדול וחושש אתה מפני קפידתו, הרי הוא בעצמו אמר לך שאין לו כל קפידה, ואם חושש אתה שמא הוא שקרן... הרי שאין הוא איש גדול ואינך צריך לחשוש לקפידתו... ודברים אלו שנאמרו בהיגיון הרגיעו אותו.

[1234567]

כשהאדמו"ר מגור הפני מנחם זצ"ל בא לנחם אבלים בחודש שבט תשנ"ג בבית הדוד רבי מיכל אהרן בעת שישב שבעה על פטירת זוגתו מרת חיה ע"ה, בתוך שאר דבריו הוא דיבר מהתקרבותו המיוחדת של הסבא אצל אביו בעל האמרי אמת זצ"ל². הוא סיפר, שפעם ראה שר'

[אמר חסידים]

² נוסף כאן רשימת דברים שכתב זקננו ע"ה מפטירת הרבנית חיה וינברג ע"ה אמו של כ"ק אדמו"ר מסלאנים שליט"א בו מסופר בתוך הדברים אודות הר"ר יוסל וינברג זצ"ל.

ביום שני לפנות בוקר יו"ד בשבט תשנ"ג נפטרה מרת חיה וינברג אשת יבלחט"א רבי מיכל אהרן, אמו של מרן אדמו"ר שליט"א. בת שבעים ואחת הייתה בפטירתה. היה זה באופן פתאומי בעת שישבה לסעודת שבע ברכות אצל נכדה. בתוך ברכת המזון הרגישה ברע וסירבה לעזוב מקומה עד שהספיקה לגמור ברכת המזון, בעזרת בתה שעמדה לידה, ומיד לאחר מכן איבדה את הכרתה. אדמו"ר שליט"א היה בארצות הברית לרגל ביקור לחנוכה בית הכנסת אחרי שעשו בו שיפוצים. הוא נסע לשם ביום רביעי בלילה, וצלצלו אליו בחצות שמצב בריאות אימו הוא בכי רע, מיד השיג טיסה, והגיע ארצה בשעה חמש בערב. בשעה שש יצאה הלוויה מביתה הסמוך לבית הכנסת דחסידי סלאנים בשכונת בית ישראל. השתתפו כל אנ"ש ותלמידי הישיבה מבני ברק וירושלים. מזג האויר היה גשום וקר ולמרות זאת הלכו רגלי עד לישיבת פורת יוסף, ומשם יצאו אוטובוסים להר המנוחות. היא נטמנה בחר תמיר, סמוך לקברם של הרה"ח רבי זליג וינברג ואשתו. ישבו שבעה בביתה בירושלים החל מיום שלישי

עד ליום שני. אלפי איש ביניהם מסלתה ומשמנה של ירושלים הגיעו לניחום אבלים. רבנים ראשי ישיבות, ואדמו"רים.

מנחה בערב שבת התפלל אדמו"ר בנתינו, ולקבלת שבת הגיע לבית הכנסת. השולחן בליל שבת היה כפי הנהוג בבני ברק, רק זמירות כפי הסדר, ולא אמר כל שיחה שהיא. וכן היה בקידוש בשבת בבוקר, למרות שהיה עליה לתורה של החתן אברהם שורצמן. הוא ישב לקידוש, ושרו זמירות ולא אמר כל תורה, גם עלה לתורה בשירת הים, ואז הוא בירך גם ברכת הגומל לרגל חזרתו ארצה. סעודה שלישית הקדימו וברכו מוקדם.

ביום רביעי בערב הגיע לנחם האדמו"ר מגור שליט"א. אדמו"ר אמר לו ששמע בשם הבית ישראל, על הנאמר בתהילים, כאבל אם קודר שחותי, שהאבל הקשה ביותר הוא על אם, כפי פירוש רש"י שם. [בנ"א: אדמו"ר שליט"א אמר לו, ששמע בשם הבית ישראל שאמר פעם, כאבל אם קודר שחותי, כשרוצה דוד המלך לתאר האבל של עם ישראל, הוא ממשיך זאת לאבל על אם]. והוא הוסיף שברש"י יש שני פירושים. האדמו"ר מגור הוסיף: שרש"י שם אומר גם יש אומרים שזה כמו אבל של אם על בנה. וכן סיפר אדמו"ר על התקרבותו המיוחדת של הסבא ר' יוסל אצל אביו בעל האמרי אמת.

כשהבית ישראל בא לנחם את רבי אברהם יהושע העשיל וינברג על פטירת ביתו מרת רבקה ליבא מננבוים, הוא אמר, שבפטירתה נמצאו שני הפירושים של רש"י, גם האבל של בניה על אמם, וגם האבל של האם על בתה.

כשבא (ר' יעקב אלתר) [כ"ק האדמו"ר מגור] שליט"א ושאל האם הייתה חולה, ענהו אדמו"ר שהיה זה בעת סעודת שבע ברכות של נכדה, ובברכת המזון היא אבדה הכרתה ועוד המשיכה לברך עד הסוף. והוא הזכיר שיש מדרש בקהלת, שזוהי זכות גדולה כשנפטרים בעת עשיית מצוה. ואפשר גם להמליץ על זה את הפסוק, טוב ללכת לבית האבל, מבית המשתה, שהם הלכו לבית האבל, מבית המשתה, מסעודת שבע ברכות. הוסיף רבי יעקב, שגם בבית המשתה מזכירים יום המיתה, לובשים בגדים לבנים וכדומה. סיים אדמו"ר, אבל החי ייתן אל לבו נאמר, שצריך להכניס את זה ללב ולא בסימנים בעלמא.

יוסל הגיע לאביו וישב בחדרו סגור עימו משך זמן, וכשיצא הוא נפרד ממנו עקב נסיעתו ^{אח"ח 1234567}אז לעיר ביירות, ונדמה לו שהיה זה בימי המלחמה. והנה כשכבר עזב את הבית שאל האמרי אמת את הנמצאים, האם יוסל נמצא עדיין, ענהו שלא. אמר האמרי אמת, לא אמרתי לו כלום. כעבור זמן שאל שוב, האם יוסל עדיין נמצא, מיד פנו לחנות בית מרקחת במחנה יהודה לטלפן לביתו, כי להם לא היה טלפון. וענו להם שהוא כבר נסע לחיפה, ניסו לצלצל לחיפה ולא השיגוהו. בתוך הזמן שאל שוב כנזכר. הם עוד ניסו לתפוס אותו בתחנת הרכבת בראש הנקרה, ולא הצליחו. ואחרי כן שאל עוד כמה פעמים האם יוסל עדיין נמצא. הם הבינו שיש דברים בגו. וכשחזר ר' יוסל, סיפרו לו את כל מה שהיה, ואמר להם שאכן היו לו הרבה ניסים בדרכו לשם.

כן סיפר, שבהזדמנות אחת פגש אותו עומד ומדבר סמוך למלון באב"ד עם אישיות מאד חשובה, שהוא ביקש ממנו שיספר לו דבר מה, והוא סירב באומרו שהדבר בגדר סוד. אמר לו הלה: האם גם לאדמו"ר מגור תסרב לספר. (הכוונה היא לבעל האמרי אמת) ענהו ר' יוסל. לו לא אסרב, שאלו הלה למה לו לא תסרב, ענהו ר' יוסל, הוא הרי ישמור על הסוד שבדבר...

כשהרח"ק רבי אהרן מבעלז זצ"ל הגיע ארצה לאחר השואה האיומה, שבור ורצוץ ללא כל משענת גופנית וללא כל אמצעי קיום, ואף מחסידי בעלז היו כאן בודדים, ר' יוסל נסע אליו ומוסר לו פדיונות חשובים לבוא לעזרתו, כאמור למעלה הוא אף זכה להיות אצלו בחו"ל.

וְאֵכֶן כְּשִׁבְיָקְרוּ בְּנֵי הָרִ"ר מֶשֶׁה וְהָרִ"ר נָח אֶצֶל הָאֲדָמוֹ"ר מִסְאֲמָמֵר
זַע"ל, פָּגְשָׁה בָּהֶם הָרַב־בֵּית, וְאָמְרָה: לַעֲוֹלָם לֹא נִשְׁכַּח אֶת הַמַּעֲשֵׂה הַגָּדוֹל

1234567

שעשה עימנו אביך ז"ל באותה עת מצוקה שבה נקלענו, ועוד במיוחד על מעות הכים שקיבלנו.

גם בביקוריו האחרים של הרבי מסאטמר היה מבקר תכופות אצלנו. כשלעיתים הרבי היה מזמינו אליו להתייעץ עימו בענינים שונים. בביקורו בשנת תשט"ז גם הזמינו אישית לבוא לארצות הברית לשהות במחיצתו.

אוצר החכמה

פעם בשיחה אצל האדמו"ר מסאטמר זצ"ל דיבר עימו על המדינה הציונית, כידוע דעתו ושיטתו של האדמו"ר שדיבר הרבה בגנותם, אמר לו ר' יוסל ששמע מהאדמו"ר מבעלז, שכביקש יעקב אבינו "הצילני נא מיד אחי מיד עשו", ביקש מהשי"ת שיצילהו מיד עשו, והוא הוסיף שלכל הפחות הוא "אחי" ולכן מבקש הוא שיצילו אף על פי שהוא גם "עשו". ענה לו האדמו"ר מסאטמר זצ"ל: בניגון של תמיהה, עשיו! אחי?? והמשיך ואמר לו שהמהר"ם מרוטנברג אומר שאם אחד הוא כופר ר"ל, הרי כשנפטר ללא זרע, אינו זוקק את אשתו לייבום.

זכורני כשהאדמו"ר מקלויזנבורג הגיע ירושלימה בפעם הראשונה, והוא ניהל שולחנו בישיבת חיי עולם, הלכתי לשם והנה בדרך למולי אני רואה את הסבא ברחוב חוזר משם, שאלתי אותו מהיכן אתה בא בליל שבת קודש? והוא ענה, שמעתי שהגיע האדמו"ר מקלויזנבורג מארצות הברית, ואומרים עליו שהוא בר פלוגתא של האדמו"ר מסאטמר, ורציתי לראות מיהו הבר פלוגתא שלו...